

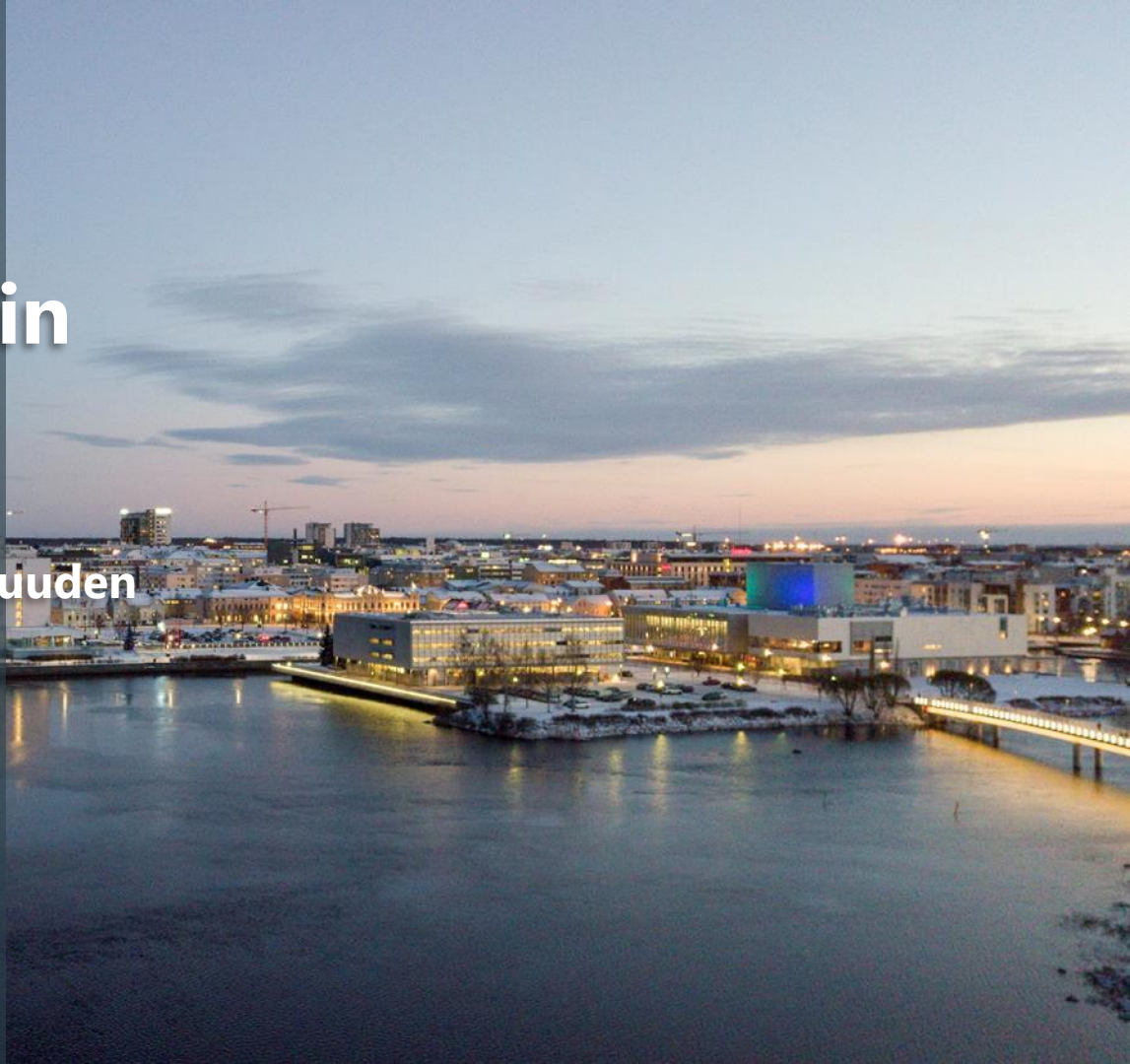
Oulun hyvinvoinnin edistämistyö

Laaja hyvinvointi osana tulevaisuuden
kunnan hyvinvointijohtamista
- Kuntamarkkinat 2018

Oulun kaupunki/ Maria Ala-Siuru

OULU

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Valovoimainen Oulu

Kaupunkistrategia 2026

Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy

Edistämme yritysten menestymistä ja tarjoamme kasvua tukevan ympäristön. **Työ** löytää tekijänsä.

Ouluun pääsee sujuvasti maalta, mereltä ja ilmasta.

Kasvamme kestävästi. Tiivistämme kaupunkirakennetta ja edistämme **ympäristöstävällistä liikkumista.** Olemme hiilineutraali kaupunki v. 2040.

Vetovoimainen Oulu on pohjoisen luonnon ja kulttuurin kaupunki

Mahdollistamme ihmisten kohtaamisen ja yhteisöllisen toiminnan. Luomme yhdessä uutta. Olemme Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026.

Tarjoamme asumisen mahdollisuuksia urbaanissa ympäristössä ja maaseudulla. Luonto on aina lähellä. Teemme keskustasta elävän ja omaleimaisen. Luonto ja alueen historia ovat vetovoimatekijöitämme.

Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki

Olemme **elämänmittaisen oppimisen ja koulutuksen** edelläkävijä. Oulun vetovoimaisuus korkeakoulukaupunkina kasvaa.

Digitalisaatio tukee yrityksiä ja elämistä joka puolella Oulua.

Hyvinvointi kuuluu kaikille. Kannustamme aktiiviseen ja liikunnalliseen elämäntapaan ja löydämme mahdollisuuksia **hyvinvointiaktiivisuudesta.** Olemme **turvallinen ja lapsiystävällinen** kaupunki.

Sopivan kokoisessa,
200 000 asukkaan ruuhkattomassa
merikaupungissa ovat palvelut lähellä,
kuten työ- ja harrastuspaikatkin.

Asuminen on laadukasta ja edullista.
Uusia asuinalueita valmistuu koko
ajan.

Oulua on helppo sanoa lasten ja
lapsiperheiden kaupungiksi: Oulussa
on helppo asua ja
harrastusmahdollisuudet ovat lähellä.

Hyvinvointia
lähellä perhettä

Oulu on
**yksi nuorimmista
kaupungeista Euroopassa**

Uutta luova ilmapiiri

Koulutustaso on korkea –
noin kolmasosalla oululaisista on
korkeakoulututkinto.

Oulun yliopisto ja ammattikorkeakoulu:
noin 25 000 opiskelijaa

**Hyvä pohja
tulevaisuuden
rakentamiseen!**

Asuminen

Asuminen edullista
Palvelut lähellä

Suomen paras
pyöräilykaupunki

Hyvinvointikertomus – hyvinvoinnin tila ja palvelutarpeisiin vastaaminen

OULU

3 Palvelutarpeen vastaami- nen

Tähän hyvinvointikertomukseen palvelu-alueet ovat koostaneet kuvauksen palvelualueiden tarjoamista palveluista, toimenpiteistä sekä palveluiden kehittämiskohteista, joilla vastataan hyvinvointihaasteisiin ja palvelutarpeisiin.

Lapset ja lapsiperheet

- Varhaiskasvatus- tai esiopetussuunnitelma tehdään Oulussa lähes jokaiselle lapselle yhdessä vanhempien kanssa.
- Perusopetuksen arviointi- ja kehityskeskusteluihin on työstyetty osana opetussuunnitelmatyötä keskustelurungot, joilla pyritään parantamaan keskustelujen laatua sekä madaltamaan opettajien ja vanhempien kynnystä osallistua strukturoituun kehityskeskusteluun. Keskustelujen toteutumista seurataan kolmen kuukauden välein lautakuntaraportoinnissa.
- Kokemuksellista hyvinvointitietoa kerätään Oulun kaupungin perusopetuksen kouluissa ja lukioissa oppilailta sekä yksiköiden henkilöstöltä ja oppilaiden huoltajilta. Keskeinen hyvinvointitiedosta nouseva havainto on tarve tukea aikuisten ja lasten välistä kohtaamista ja vuorovaikutusta. Yksiköiden toimintakulttuuria tulee kehittää yhteisöllisen hyvinvoinnin keinoin.
- Osana lapsiperheiden muutosohjelmää ja siku/hyve alueellista toimintaa tiivistetään monialaisen yhteistyön käytäntöjä sekä lapsi- ja perheistä palveluihin ohjautumista.

Muutosohjelmassa tehdään alueelliset perhekeskuksia ja palvelukeskitymiä ohjaavat toimintamallit sekä vahvistetaan syrjäytymisuhan alaisen nuorten ja heidän perheidensä varhaista tunnistamista ja tukea.

Uudistuneen lainsäädännön muutosvelvoitteista huolimatta kuraattori- ja psykologipalveluihin ohjautuminen ja työn painopiste on säilynyt edelleen yksilökohtaisessa asiakastyössä yhteisöllisen ja hyvinvointia edistävän opiskeluhoitotyön sijaan. Koulu- ja oppilaitosyhteisöjen yhteisöllistä hyvinvointityötä ja toimintamalleja tulee lisätä lähivuosina. Konsultatiivisten työtapojen ja ryhmämuotoisten toimintojen laajentaminen nykyisestä vahvistavat edelleen yhteisöllisten työmuotojen integroitumista koulujen ja oppilaitosten hyvinvointityöhön.

Yksilökohtaisessa opiskeluhoollon asiakastyössä korostuu lasten ja nuorten koulunkäynnin ja opiskelun sujuva eteneminen, jossa yhteistyö monialaisten verkostojen kanssa on ensisijaista. Opiskeluhoollon uudet asiakkuudet alkavat Lapset puheeksi -keskustelulla, kuten kaupungissa on asiasta linjattu.

LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS 2017–2021

OULU

Hyvinvoinnin tila ja haasteet Oulussa

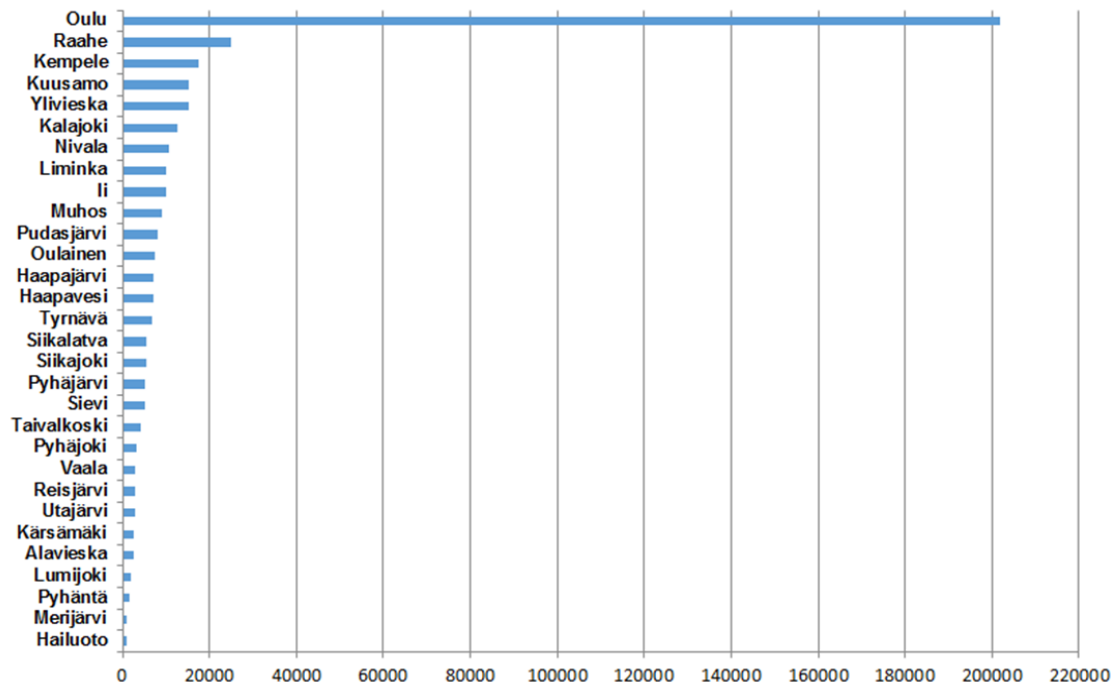
- ✓ Väestöltään kasvavassa Oulussa on keski-ikästään nuori hyvin koulutettu väestö.
 - väestönkasvu hidastunut, syntyneiden määrä laskenut, muuttovoitto maassamuutossa heikentynyt, huoltosuhteen kehitys
- ✓ Yläluokka- ja lukioikäisten ja toisaalta ikääntyneiden määrä kasvaa lähivuosina merkittävästi ja tämä lisää palvelutarvetta.
- ✓ Oululaisten elämäntavat ja hyvinvointi ovat pääsääntöisesti parantuneet ja yhä useampi kokee terveydentilansa hyväksi.
- ✓ Oululaisten työikäisten korkea sairastavuus, väestön hyvinvointierot, työttömyys ja toimeentulo-ongelmat asettavat kuitenkin palvelutarjonnalle haasteita.
- ✓ Valtaosa lapsista ja lapsiperheistä voi hyvin, mutta huono-osaisuus kasautuu osalle perheistä. Esiin on noussut tarve mm. tukea aikuisten ja lasten välistä kohtaamista ja vuorovaikutusta.
- ✓ Osalla itsenäistyvistä nuorista on tavanomaisia suurempia vaikeuksia; kouluttautumiseen ja työllistymiseen liittyvät ongelmat kertautuvat taloudellisen toimeentulon huolina, elämänhallinnan puutteina ja näköalattomuutena tulevaisuuden suhteen.
- ✓ Työllisyydellä ja koulutustasolla on keskeinen merkitys väestön hyvinvoinnin taustalla. Pääpainopisteet työllisyyden edistämisessä ovat erityisesti nuorten työllisyys, uusien työpaikkojen luominen ja sekä rakenteellisen työttömyyden vähentäminen.

Hyvinvointikertomuksesta nousevia haasteita:

- **lapsiperheiden tuen tarve**
- **nuorten tukitoimien tarve**
- **ikäihmisten palvelut ja tuki**
- **hyvinvointierojen kaventaminen**
- **työllisyyden edistäminen**
- **arjen turvallisuuden näkökulman huomioiminen**

Oululla on suuri merkitys koko Pohjois-Pohjanmaan elinvoimaisuuden ja hyvinvoinnin rakentamisessa

Väestö 31.12.2017 - Pohjois-Pohjanmaan kunnat

- Pohjois-Pohjanmaan väestöstä 49 % ja työpaikoista 55 % on Oulussa
- Oululaisten hyvinvoinnin tila vaikuttaa merkittävästi maakunnan sote-kustannuksiin

Hyvinvoinnin edistäminen – esimerkkejä ja käytänteitä

OULU

liikuntaolosuhteet,
lähiliikuntapaikat
välinelainaus

Liikkuva
varhaiskasvatus

Liikkuva
koulu/perusopetus

tapahtumat,
kampanjat mm.
Action –toiminta
nuorille

CASE: **Liikkuva Oulu**

henkilöstöliikunta

senioriliikunta,
KunnonLähde,
Seniorikortti 65+,
Voimaa vanhuuteen

terveysliikunta

alle 18-vuotiaiden
ryhmien maksuttomat
vuorot

liikuntaneuvonta,
terveyskuntomittaukset

työttömien liikuntapassi

Alueellinen perhekeskus -toiminta

- Perhekeskus on tapa organisoida *perheen palveluita yhteen*
- Toimintamalli perustuu *yhdyspinnoille*
- Sisältöjä, toimintaa, rakenteita
- *Yhdistää ammattilaisten, lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden*
- *Palveluohjaus* tärkeää
- Toimii *lähellä perheen arkea* esim. koulu, monitoimitalo, hyvinvointikeskus...
- Seinät vai verkosto? Vai molempia?
- *Yhteisiä työmenetelmiä, toimintatapoja.*

Mitä perhekeskus tekee?

Hyvinvointi-neuvolatoimintamalli päiväkodissa

- Neuvolan terveydenhoitajien ja varhaiskasvatuksen yhteistyönä toteutettavan laajan **4-vuotisterveystarkastuksen** tarjoaminen **lapsiperheille** mahdollisimman sujuvasti, **lähellä kotia, päiväkotipäivän aikana**.
- Tarkastuksessa arvioidaan lapsen kehityksen, terveydentilan ja hyvinvoinnin lisäksi **koko perheen hyvinvointia** ja **vanhempien tuen tarpeita**. Tarkastukseen kutsutaan aina **molemmat vanhemmat**.
- Laajaan terveystarkastukseen sisältyy päivähoidon **henkilökunnan arvio** lapsen selviytymisestä päivähoidossa niiltä osin kuin se on välttämätöntä hoidon ja tuen järjestämisen kannalta. Tarkastukseen sisältyy myös **vanhempien näkemys** lapsensa terveydestä ja kehityksestä sekä **koko perheen hyvinvoinnista**.
- Lastentarhanopettaja tekee tarkastukseen kuuluvan **tehtäväosion lapsen kanssa** ennen tarkastusta ja osallistuu keskusteluun tarkastuksen aikana. Terveydenhoitaja hoitaa tarkastuksen muut osiot yhdessä vanhempien kanssa.

Hyvinvointikoulun toimintamalli

**Perusopetuksen monialainen,
oppilaan ja perheen
hyvinvointia vahvistava
toimintamalli**

Toimintamallissa korostuvat:

- *Oppilaslähtöinen, ennakoiva ja verkostoituva työote*
- Kirkastetaan ja vahvistetaan kouluyhteisön hyvinvoinnin keskeiset tekijät (vahvuudet ja kehittämiskohteet)
- Jatkuvasti kehittyvä, toimijalähtöinen ja osallistava

Kokemuksellinen
hyvinvointitieto

Kun järjestöyhteistyö sujuu...

- Järjestötoiminta näkyy kunnan strategiassa ja toimintasuunnitelmassa
- Kunta kutsuu järjestöt säännöllisesti koolle
- Järjestöjen tilojen käytöstä ja avustuksista sovitaan yhdessä kunnan ja järjestöjen kesken
- Järjestötoiminta on kiinteä osa kunnan palveluja, esim. perhekahvila päiväkodissa
- Järjestöjen ja kansalaisten kokemuksia/***kokemustieto*** hyödynnetään kunnan johtamisessa
- Kunnan työntekijät ohjaavat kuntalaisia järjestötoimintaan
- Järjestötoiminnalla aikaan saatu hyöty voidaan osoittaa

Alueellinen yhteistyö

- Alueellinen yhteisesti tuotettu ja jaettu sekä analysoitu **tieto** sekä
- yhteinen alueellinen poikkitoiminnallinen **johtaminen** muodostavat alueellisen toiminnan perustaa

Alueellinen kehittämissuunnitelma – Toiminnan vaikuttavuus palvelukeskittymittäin!

Alueen palvelutarpeen ja järjestämisen tarkastelu palvelukeskittymätasolla

Alueellisen hyvinvointitiedon hyödyntäminen

Hyvinvointitiedon analysointi ja tiedon hyödyntäminen aluetoiminnassa

Kustannus-
vaikuttavuus

Yhteisen välittävän toiminta-
kulttuurin rakentaminen

Perhekeskeisten toimintatapojen tunnistaminen

**TAVOITTEET
2018**

Lapsilla ja nuorilla on oikeus osallistua ja vaikuttaa kasvuyhteisönsä toimintaan - toiminnot dokumentoidaan tuloksina

Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen alueella

Asukaslähtöisyyden vahvistaminen

Autetaan asiakkaita löytämään tarvitsemansa palvelut - asiakasohjaus

Päämäärä

Tavoite

Toiminta

Tulokset

Arviointi

Alueellisella toiminnalla parannetaan erityisesti lasten ja nuorten hyvinvointia

Alueiden erityispiirteet otetaan huomioon

Eri toimijat tiiviissä yhteistyössä

Asukkaat mukana osallistumassa ja vaikuttamassa

Sähköiset palvelut ja omatoimiratkaisut helpottavat arkea

Hyvinvointia
lähellä perhettä

Lasten kulttuurikaupunki Oulu

Oululaiset lastenkulttuurin tekijät – kaupungin kulttuurilaitokset, useat *festivaalit* ja kolmannen sektorin toimijat – lupaavat yhdessä, että **Oulussa on tarjolla laadukasta lastenkulttuuria joka viikonloppu.**

Kulttuuritalo Valve. *Elokuvakoulu ja sanataidekoulu sekä kädentaitoihin, muotoiluun ja arkkitehtuuriin keskittynyt Konstila.* Valve kuuluu valtakunnalliseen Taikalamppu-verkostoon.

Oulun taidekoulu. Yksi vanhimpia lasten ja nuorten taiteen perusopintoja tarjoava koulu Suomessa. Jo yli 30 vuotta toimineessa koulussa opiskelee joka vuosi reilut 800 oppilasta.

Oulun konservatorio. Musiikin varhaiskasvatusta alle kouluikäisille lapsille. Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaista opetusta.

Osallistava suunnittelu ja lähimmäisresurssi

Osallistava kaupunkisuunnittelu. Laajalla osallistamisella saadaan suunnittelualueista mahdollisimman monikäyttöisiä ja eri kohderyhmiä palvelevia. Tämä parantaa alueen ympäristöä ja samalla lisää asukkaiden hyvinvointia. Osallistamisessa on pyritty saamaan mukaan mahdollisimman monet väestöryhmät nuorista ikäihmisiin ja maahanmuuttajiin.

Auttava yhteisö. Tavoitteena on aktivoida lähimmäisresurssia ja uudenlaista tapaa kohdata naapuri. Yhden henkilön asuntokuntien suuri määrä, ikääntyneet - kasvavat arjen tuen tarpeet.

Jokainen asukas auttaa toisia ja saa myös apua toisilta asukkailta omien kykyjensä ja tarpeidensa mukaan. Mukana hankkeen toteutuksessa ovat Oulun kaupungin lisäksi asunto- ja kiinteistöalan järjestöt ja yhdistykset.

**Osallistava
kaupunki-
suunnittelu**

Yhteisötoiminta

Yhteistyö järjestöjen kanssa

Kokemustiedon kerääminen järjestöiltä kunnan

hyvinvointikertomukseen. Kokemustietoa keräämällä tavoitetaan erityisesti palveluiden käyttäjiä ja heidän edustajia järjestöjen kautta. Vuonna 2017 kokemustietoa kerättiin myös hyvinvointipalveluiden kokemusasiakkailta. Kokemustiedon kerääminen edistää osallisuutta ja tuo ruohonjuuritason tietoa ja hiljaisia signaaleja. Mallinnettu Innokylään:
<https://www.innokyla.fi/web/malli3077425>

Kunnan ja kolmannen sektorin yhteiset elämänkaariverkostot.

Oulussa toimivat lasten ja nuorten, työikäisten sekä ikäihmisten elämänkaariverkostot. Ennaltaehkäisevä työ yhdistää luontevasti järjestöt, kunnat ja seurakunnat yhteisesti mietittyjen tavoitteiden äärelle. Toiminnalla pyritään ehkäisemään päällekkäistä työtä löytämään yhteistyön paikkoja. Elämänkaariverkostojen tehtäviin kuuluu ajankohtaisen tiedon vaihdon lisäksi käydä vuosittain läpi mm. STEAlle menevät hankehakemukset. Mallinnettu Innokylään:
<https://www.innokyla.fi/web/malli4245144>

Kokemustieto

Elämänkaari- verkostot

Sähköiset palvelutarjottimet

lapsuus.ouka.fi Kaikki perheen asiat samassa paikassa. Palvelut, terveysasiat, neuvonta, tapahtumat ja kaikki perheen olennaiset tärkeät asiat nyt Oulun uudessa palvelussa. Palvelutarjottimeen kootaan yhteen Oulun kaupungin julkiset sekä järjestöjen ja yksityisen sektorin tuottamat lapsiperheiden avoimet palvelut.

Palveluopas +65 Sivusto, joka kokoaa ikääntyneille suunnattua terveyteen ja hyvinvointiin liittyvää, ennaltaehkäisevää tietoa sekä tietoa järjestöjen, yksityisen sektorin ja kunnan hyvinvointia tukevista palveluista. Aihealueet: hyvinvointi ja terveys, toimintaa ja yhteisöjä, apua arkeen, koottuja yhteystietoja ja veteraanit.

Kaikki perheen asiat samassa paikassa

Palvelut, terveysasiat, neuvonta, tapahtumat ja kaikki perheen olennaiset tärkeät asiat nyt Oulun uudessa **lapsuus.ouka.fi** palvelussa.

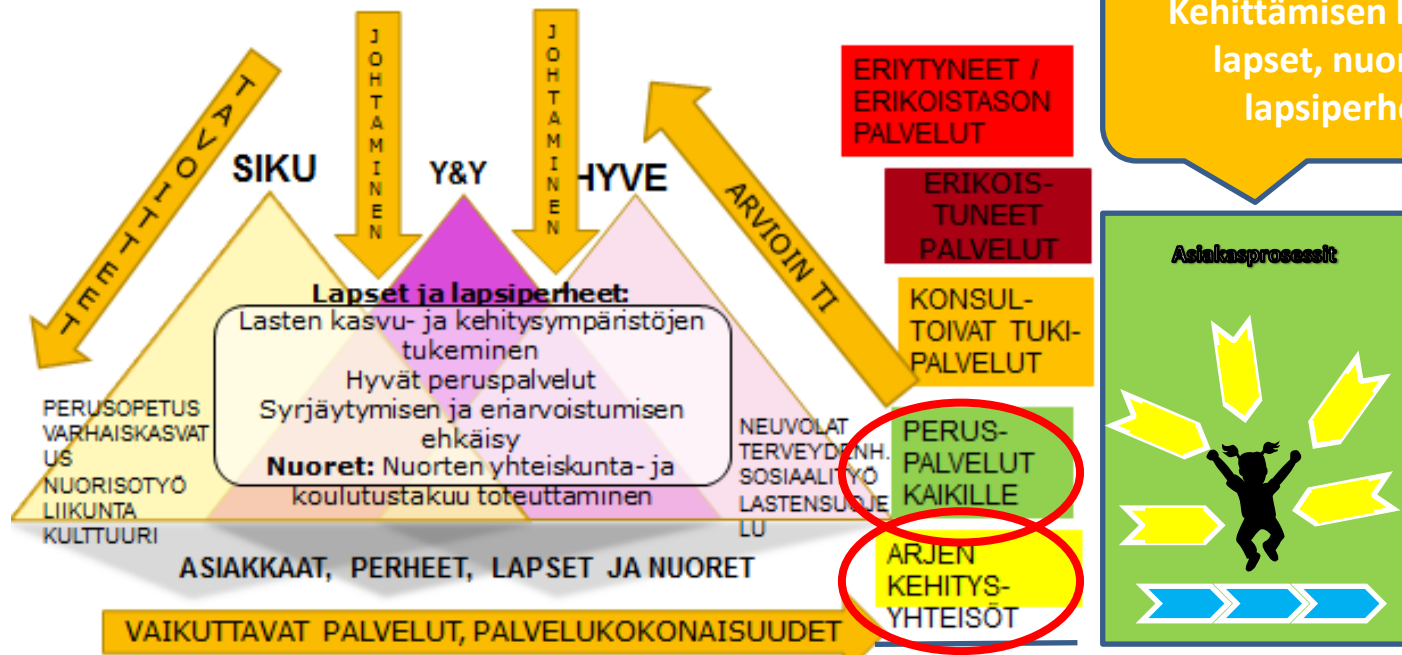

Hyvinvointi ja terveys

- Terveys ja elämäntavat
- Liikunta ja kehonhuolto
- Henkinen hyvinvointi ja ihmissuhteet
- Testit ja kyselyt

Monialainen kumppanuus

Elämäntoimintatilat / poikkihallinnollinen yhteistyö

Tulevaisuuden hyvinvointi syntyy yhteistyössä

- *asukkaat ja yhteisöt*
- *julkiset palvelujen järjestäjät; kunta –maakunta, valtion viranomaiset*
- *kulttuuritoimijat, urheilu-ja liikuntajärjestöt*
- *yritykset ja kauppa*
- *oppilaitokset ja tutkimuslaitokset*
- *muut kehittäjäkumppanit*
=> *Hyvinvointikaupunki*

**OuluHealth ekosysteemin tavoitteena on
tuottaa innovaatioita, tukea yritysten
kasvua ja edistää uusien hoitojen ja
toimintamallien käyttöönottoa ihmisten
terveyden edistämiseksi.**

Oulu Innovation Alliance (OIA) : 5 ekosysteemiä

Kansainvälinen Oulu on Suomen nopeimmin kasvava kaupunkiseutu ja huippupaikka liiketoiminnan kasvulle ja uusille avauksille.

**DESIGNED &
DEVELOPED
IN OULU**

**OULU
2026**

**Kohti Euroopan
kulttuuripääkaupunki-
vuotta 2026**

OULU

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Kiitos mielenkiinnosta!

Tutustu Ouluun:

www.ouka.fi

www oulu.com

Oulun kaupunki - City of Oulu

Oulun kaupunki

@cityofoulu

OULU

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

